

ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА НА АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД СОФИЯ-ГРАД през 2008 г.

През 2008 г. Административен съд София-град, макар и новосъздаден, утвърди своя авторитет в съдебната система и заслужи доверието на обществото.

Почти три четвърти от годината съдът продължи да работи само с една съдебна зала, два кабинета за съдии, регистратура и деловодство за всички съдебни служители. Увеличеният обем на работата, съчетан с липсата на елементарни условия на труд, постави на изключително изпитание професионализма и чувството за отговорност на съдиите и съдебните служители. Непроменните условия доведоха до забавяне на съдебните производства и увеличаване на висящите дела на всички състави. Натовареността на съдиите се увеличи още повече поради обективно намаления съдийски състав.

В края на 2007 г. с Решение на Министерски съвет беше закупена сградата на ул. „Георг Вашингтон“ № 17 за нуждите на Административен съд София-град и Инспектората на ВСС. Седеметажната сграда на ул. „Георг Вашингтон“ № 17 можеше да осигури трайно и при разумни разходи нормални условия за работата на съда. На 16.01.2008 г. Министърът на правосъдието издаде Заповед № 04-66 за разпределение на помещенията в сградата, според която един от етажите на съда се предоставя на администрацията на Министерството. Във връзка с това недоразумение Административен съд София-град изрази аргументираната си позиция, съдържаща точни данни за работната площ и факти, които показват по най-категоричен начин, че това разпределение не отговаря на нормативните изисквания за безопасен труд и ефективна работа на всички 40 съдии и 135 служители. По нареждане на министър-председателя през м. април 2008 г. беше създадена междуведомствена работна група от представители на Министерския съвет, Министерството на правосъдието, Министерството на труда и социалната политика, Министерството на регионалното развитие и благоустройството и на ВСС. Комисията постанови решение от 09.05.2008 г., според смисъла на което е наложително да се предостави за нуждите на съда и отнетият /трети/ етаж от сградата. Решението бе прието единодушно от всички представители на съответните институции, вкл. от представителя на Министерство на правосъдието.

Независимо от постановения акт не последваха действия на Министъра на правосъдието съобразно решенията на междуведомствената група. Това принуди всички съдии от съда да подпишат Декларация, в която изразиха своето безпокойство, че ситуацията е в разрез с интересите на обществото и държавата, а липсата на необходимите условия за упражняване на съдийската професия и отношението на Министъра на правосъдието, изразяващо се в незначитане на нуждите на Административен съд София-град, ще доведе до сериозна опасност от забавяне на делата и до трудности за граждани и служители.

На 23.09.2008 г., почти десет месеца след закупуване на недвижимия имот на ул. „Георг Вашингтон“ № 17 от Министерски съвет и след необосновано забавяне на ремонтните дейности от Министерство на правосъдието, Административен съд София-град отвори врати в новата сграда за граждани, представители на административните органи и всички, които се нуждаят от административно правосъдие.

Едновременно с преместването си Административен съд София-град подготви свой проект по Оперативна програма „Административен капацитет“. Участието беше успешно и Управляващият орган на програмата предостави на съда безвъзмездна финансова помощ по раздел „Прозрачна и ефективна съдебна система“. Спечеленият проект дава възможност на съда да се затвърди като един водещ, съвременен съд и да изпълни докрай очакванията на всички, пожелали да работят в него и най-вече на гражданите и обществото.

I. КАДРОВА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ

1. СЪДИИ

През цялата 2008 г. съдът е работил в намален състав.

Съдия Марио Димитров беше командирован във ВАС до избирането му за съдия във ВАС, считано от 01.10.2008 г. Съдия Илияна Славовска е командирована във ВАС, считано от 15.09.2008 г., а съдия Любомира Мотова е командирована във ВАС, считано от 03.11.2008 г.

Съдия Аглика Адамова от м.април е в отпуск по майчинство. Съдия Петя Стоилова е в отпуск по майчинство от 24.10.2008 г. Съдия Боряна Бороджиева, която встъпи в длъжност на 31.10.2008

г., използва своя платен и неплатен годишен отпуск, а от 19.12.2008 г. е в платен отпуск по майчинство.

Встъпилите съдии в длъжност през 2008 година са Боряна Бороджиева /считано от 31.10.2008 г./, Маруся Йорданова /от 15.12.2008 г./ и Мира Райчева /от 15.12.2008 г./.

Съдът приключва годината с 1 свободна щатна бройка съдия и 5 свободни щатни бройки „младши съдии“.

2. СЪДЕБНИ СЛУЖИТЕЛИ

През изтеклата 2008 г. са извършени следните трансформации на длъжности от администрацията: 1 щ. бр. „съдебен секретар“ – в 1 щ. бр. „машинописец“, 3 щ. бр. „съдебни секретари“ – в 1 щ. бр. „младши специалист компютърни системи и технологии“ и в 2 щ. бр. „призовкари“.

По този начин в служба „Връчване на призовки и съдебни книжа“ в края на 2008 г. са работили 30 служители, от които 28 призовкари, 1 съд. деловодител и 1 завеждащ служба.

В служба „Деловодство“ са осъществявали функция 24 деловодители и 1 мл. специалист – канцелария.

В служба „Съдебни секретари“ са работили 20 секретари и 1 мл. специалист.

През 2008 г. са проведени два конкурса съгласно чл. 343, ал. 1 от ЗСВ за назначаване на съдебни служители. През месец януари – конкурс за длъжностите „призовкар“ и „връзки с обществеността“, а през месец май – конкурс за длъжностите „гл.специалист-канцелария“, „съдебен деловодител“, „съдебен секретар“, „касиер“, „машинописец“ и „куриер“.

Шест съдебни служители са напуснали съда.

II. ДВИЖЕНИЕ НА ДЕЛАТА

1. ПОСТЪПИЛИ ДЕЛА

През 2008 г. общият брой на постъпилите за разглеждане в Административен съд София-град дела е 7 868 дела /докато броят на делата за предходната година възлизаше на 6 531 дела/.

1.1. Административните дела, постъпили за разглеждане в I Отделение са общо 3 419 дела /за 2007 г. - 2 839 дела/ и 54 секретни.

1.2. Административните дела, постъпили за разглеждане в II Отделение са общо 2 352 дела /за 2007 г. - 2 199 дела/.

1.3. Административните дела, постъпили за разглеждане в тричленни състави са общо 2 043 дела /за 2007 г. - 1 493 дела/.

1.4. Средномесечното постъпление за 2008 г. е 656 дела /653 за 2007 г./

1.5. Средномесечното постъпление за 2008 г. на 1 съдия по щат на база 12 месеца е 19,87 дела /18,14 за предходната година/.

/Приложение/

2. СВЪРШЕНИ ДЕЛА

Общият брой на свършените дела през 2008 г. от разглежданите дела - в общ размер 10 149 /от които 7 868 новопостъпили дела и 2 281 висящи от предходната година/ от съдиите в Административен съд София-град дела е 7 880 дела, или 77,6 %. За сравнение за 2007 г. свършените дела са 4 250 дела, или 65 %.

Свършените дела в I Отделение са 3 312 /или 76,9 %/. За предходната година броят е 1 951 /или 67 %/,

Във II Отделение – 2 372 /или 71,2 %/. За предходната година броят е 1 240 /или 56 %/,

Свършените дела в тричленен състав – 2 195 /или 88,6 %/. За предходната година броят е 1 056 /или 70 %/.

Обжалваните и протестираните дела пред Върховен административен съд са 1 459, от които потвърдените съдебни актове са 1 039 /от тях – 537 решения и 502 определения/, а отменените – 367 /от които 142 решения и 225 определения/. Частично отменени съдебни актове – 53, от които 35 решения и 18 определения/.

3. ВИСЯЩИ ДЕЛА

Към 31.12.2008 г. общият брой на висящите дела е 2 184, от тях в I Отделение – 992 дела, II Отделение – 938, а в тричленните състави са 254.

III. ДЕЙНОСТ НА АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД – СОФИЯ ПО ОТДЕЛЕНИЯ

1. ПЪРВО ОТДЕЛЕНИЕ

През 2008 г. в Първо отделение на Административен съд София-град са работили 17 административни съдии. В отделението са постъпили 3419 административни дела или с 580 повече от 2007 г. /за 2007 г. делата са 2839/. От тях 1000 са данъчни дела без искания по чл.75 ДОПК (761 за 2007 г.); 653 са исканията за разкриване на данъчна информация по чл.75 ДОПК (603 за 2007г.); 359 са делата по ЗМВР и ЗДСл (210 за 2007 г.); 59 са дела по ЗУБ (133 през 2007 г.); 563 са делата по ЗЧРБ и ЗБДС (234 през 2007 г.); 70 са исковите производства по ЗОДОВ и 612 са административни дела от друга материя; 103 броя са делата по КСО и ЗСП и 54 броя секретни дела са общо образуваните като секретни дела за двете отделения.

При останали несвършени в отделението от 2007 г. 885 административни дела, висящи през 2008 г. са общо 4 304 дела. Бройката на общо свършените в отделението дела (с решение по същество на спора или с определение за прекратяване) приближава тази на постъпилите в отделението през 2008 г. – 3 260 дела. Тази бройка е значително по-висока от свършените през 2007 г. дела – 1951 дела, т.е. с 1 309 дела повече. Средният брой висящи дела на състав в отделението е 250 (в сравнение през 2007 г. е била 162 дела). От тези дела всеки съдия в отделението е приключил средно 191 дела (в сравнение през 2007 г. приключените от един съдия дела са били 111). От тези 191 приключени дела на състав в отделението приблизително половината са приключили с решение по същество на спора, като 10, 12 и 14 състав са приключили над 200 дела за 2008 г. Статистическите данни показват, че всеки от колегите е положил усилия броят на висящите дела на състава му да не се увеличава, като приблизително равен е броят на постъпилите на състав за годината дела и на приключените, т.е. няма състави със значителна или много по-висок брой висящи дела в сравнение с другите колеги.

Прекратените за периода дела са 1719 дела – с 379 повече от 2007 г. (за 2007 г. прекратените дела са били 1340). Основни причини за прекратяване на делата са: практиката на касационната инстанция по чл.156 ДОПК и относно допустимостта на оспорването на настаняването в СДВНЧ, наличието на две образувани производства срещу един и същи административен акт (поради подаване на жалба едновременно до съда и чрез органа) и неизпълнение на указанията за отстраняване на нередовности на жалбите.

Цифрите са показателни за значително увеличения обем на работата в отделението. Затова се забелязва трайни тенденции при някои състави за забавяне хода на делата или непостановяване в срок на съдебните актове, което е недопустимо при новите условия на работа в собствена сграда на съда и постоянен екип от съдия, деловодител и съдебен секретар.

Натовареността на колегите в отделението се увеличи и поради продължителния отпуск на съдия Адамова, съдия Стоилова и съдия Кечева. В края на годината към отделението се присъедини колега със значителен съдийски опит – съдия Мира Райчева, която въпреки натовареността с два състава успя да се сработи с колектива и да поеме движението на делата. Така беше преодоляно неудобството колеги да заместват чужди състави.

2. ВТОРО ОТДЕЛЕНИЕ

За периода от 01.01.2007г. до 31.12.2007г. във II Отделение на Административен съд София-град са сформирани 17 съдебни състава, от 22 съдебен състав до 38 съдебен състав. От м.09./10. 2008 г. до м.12.2008г. двама от съдиите във II-ро отделение, Председателите на 27 и 31 съдебни състави, бяха командирани във ВАС на РБ, като от м.12.2008г. във II-ро отделение встъпи в длъжност и съдия Маруся Йорданова.

За отчетния период във II Отделение са постъпили за разглеждане нови 2 352 дела. Приключените дела общо за 2008г. са 2 372 дела. Със съдебно решение постановено до 3 месеца са приключени 216 дела, със съдебно решение, постановено до 1 месец от образуването са приключени 3 дела, в срок над 3 месеца са приключени със съдебен акт по същество на спора 904 дела. По 800 дела са постановени съдебни определения, с които производството по тях е прекратено.

Разпределени по материя постъпилите дела са както следва: дела по ЗУТ- 857, дела по ЗСПЗЗ, ЗОСОИ, ЗВСОНИ - 320, дела по ЗОС, ЗДС, ЗА, ЗМСМА - 300, дела по ЗОДОВ – 43, други дела - 516, дела по ЗМГО, ЗЗдравето - 316 .

При анализ на дейността на II-ро отделение за отчетния период се наблюдава като най-често основание за отлагане на делата неизпращане в срока по чл.152 ал.2 АПК на административната преписка от общински органи, от НЕЛК и по-рядко от другите административни органи - ответници по споровете. Констатирани са забавяния много извън посочения 3 дневен срок, който понякога се надвишава с месеци, като неизпращане на административната преписка от органите на общинската администрация е една от основните причини за невъзможността на съда да насрочи делото в срока по чл.157 ал.1 АПК. Неизпълнението на това процесуално задължение на административните органи води най-често до постановяване на съдебни актове - разпореждания и определения по см. на чл.152 ал.4 АПК и чл.154 ал.2 АПК. Въпреки определените от съда срокове /най-често 7-дневни/, в които административните органи следва да депозират по делото всички събрани в хода на административното производство писмени доказателства се установява масово и редовно неизпълнение на съдебните актове, което мотивира съдиите-докладчици често да налагат санкции на административните органи по чл.405 ЗСВ и чл.304 АПК.

Друг проблем, водещ до забавянето на съдопроизводствените действия и решаването на административно-правните спорове по същество, е неприлагането от административните органи на списъци за заинтересованите страни с посочване на техните адреси за призоваване. Този проблем е най-често срещан при оспорване на актовете, изхождащи от УАГ по повод издадени заповеди с правно основание чл.134 ЗУТ. Невъзможността на съда да конституира страните в съдебното производство, а също и да ги призове редовно за първо съдебно заседание е най-често срещаното основание както за отлагането на делата, така и за тяхната бавна ликвидност и продължителност на съдебния процес. Голяма част от делата във II Административно отделение, които са били образувани още през 2008 г. и не са приключили и до днес са именно от обсъжданата категория заповеди, а с оглед на обстоятелството, че съдебното производство е едноинстанционно по см. на чл.132 ЗУТ, това налага още по-голяма бързина при решаването на този вид спорове по одобряване на устройствени планове на територията на Столична община.

IV. ТРИЧЛЕННИ СЪСТАВИ

Висящите дела на тричленни състави към 31.12.2007 г. са 434, а постъпилите дела на тричленни състави са 2 043 броя. Общият брой на разгледаните дела от тричленни състави през 2008 г. възлиза на 2 477.

Решените дела за отчетния период са 2 195 /или 88,6 %/.

Останалите висящи дела към 31.12.2008 г. са 254.

Средната натовареност на съдия в тричленен състав е 75 дела, от които всеки съдия е приключил средно около 66,5 дела. Делата, приключили с решение до 1 месец от образуването им са 132, а тези до 3 месеца от образуването им - 1 652. Броят на прекратените дела е 371.

За 2008 г. в тричленен състав с най-много приключени дела са Първи състав /241/, Шести състав /206/, Девети състав /192/, Десети състав /192/, Трети състав /191/, Втори състав /188/.

В Административен съд София-град няма неизписани в срок съдебни актове за 2008 г. от тричленните състави.

V. ДВИЖЕНИЕ НА ДЕЛАТА

През 2008 г. се запази възприетият още от образуването на съда принцип за разпределение на преписките от Председателя на съда между I-во и II-ро отделение и незабавно още в рамките на същия ден - на случаен принцип между съдиите от двете отделения. Възприетата практика председателите на отделения да не проверяват формалната редовност на постъпилите жалби - напр. наличие на държавна такса или комплектуване на административната преписка, се оказа по-добра от практиката в другите съдилища, като напр. Софийски градски съд-Административно отделение, в което при председателя на отделението в значителен период от време се задържат преписки "без движение". Така всеки от докладчиците има поглед върху делото от самото му образуване и осигурява своевременното му движение, което води до неизменна отговорност за постановените актове.

При анализ на практиката във II Административно отделение на Административен съд София-град за разглеждания период от време е констатирано неизпълнение на процесуалното задължение от органите на общинска и областна администрация за уведомяване в сроковете по чл.61 АПК на страните в производството. Нещо повече, установени са чести случаи, при които заинтересованите лица са уведомявани едва през 2007г. и 2008 г. за административни актове, постановени много преди влизане в сила на АПК, дори в периода преди 2000 г. Драстичното неспазване на сроковете за уведомяване на гражданите и юридическите лица за издадени административни актове е довело до образуване и разглеждане в съда на дела срещу заповеди, издадени през 90-те години, а не са малко и случаите, в които предмет на оспорване са дори актове, издадени и много преди това. Освен неспазването на срока масово срещана практика е несъобщаването за актовете на всички страни в административното производство, особено на

тези, които не са участвали в него, но за които издаденият акт създава права или задължения и обуславя правния им интерес от неговото обжалване по съдебен ред. Неедновременното съобщаване на акта на всички страни в административното правоотношение води до подаване през различно време на жалби срещу един административен акт, образуване на отделни съдебни производства срещу него, което впоследствие налага присъединяване на делата за издаване на общо решение по всички подадени жалби срещу атакувания административен акт. Поради изложената причина в съда често се образуват идентични по предмет съдебни производства по оспорване на един и същ административен акт, разпределени на различни съдебни състави, което може да доведе до постановяване на няколко съдебни решения, по които изходът на спора може да е различен. Това създава несигурност у гражданите един и същ правен спор да получи различни решения, води до непредвидимост на съдебния процес и най-накрая до противоречива съдебна практика по един казус. Горното налага мнението, че административните органи трябва да изпълняват стриктно нормата на процесуалния закон, за да се избегнат констатираните усложнения и да се облекчи и работата на правораздавателните органи в изложената посока.

В касационното производство отлагането на делата се случва рядко.

VI. ДЕЙНОСТ НА АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД СОФИЯ-ГРАД ПО ПОВИШАВАНЕ НА КВАЛИФИКАЦИЯТА НА СЪДИИТЕ И УЕДНАКВЯВАНЕ НА ПРАКТИКАТА

През годината се запази утвърдената практика съдиите да обсъждат съвместно съдебната практика с оглед еднаквото им решаване от отделните състави.

Административен съд София-град организира семинар заедно с Патентното ведомство на Република България на тема „Основни въпроси и проблеми при прилагането на правата върху индустриалната собственост“, който се проведе от 12. до 15.06.2008 г. в Балчик. В дискусиата участваха 19 съдии, както и съдии от ВАС и представители на Патентното ведомство.

Началото на ценна обмяна на опит и полезни колегиални отношения създаде и организираният съвместно с Министерство на вътрешните работи семинар за обсъждане на процесуални и материалноправни въпроси по прилагането на ЗМВР в Боровец на 10 и 11.10.2008 г.

Всички възможности за квалификация и обучение на територията на страната бяха използвани от съдиите на Административен съд София-град. Интерес представляваха Обучението по прилагане на регламентите „Дъблин 2“ и „Евродак“ във Велинград; Семинар по данъчно право, организиран от ВАС от 15 до 18.05.2008 г. в учебната база в с.Лозенец; Конференция за изискванията към справедливо правораздаване, организирана от Фондация Конрад Аденауер и фондация „Български адвокати за правата на човека“ на 26.05.2008 г.; Семинар по бежанско право на тема „Материалноправни и процесуални аспекти на Закона за убежището и бежанците и приложението му в контекста на ЕКПЧОС“ – Боровец на 17-18 юли 2008 г. Почти всички съдии участваха в семинарите, организирани от „Асоциацията на българските административни съдии“ от 14 до 16 март 2008 г. в Хисаря и от 04 до 06.12.2008 г. в Цигов чарк.

През 2008 г. съдиите продължиха участието си в обучителни програми извън страната: съдия Росица Драганова в Атина /Бежанско право/, съдия Ива Кечева в Париж, съдия Любка Стоянова в Мюнхен /Патентно право/, съдия Добринка Андреева в Сан Ремо, съдия Росица Бузова в Словения /Патентно право/, съдия Николай Гунчев и съдия Татяна Жилова в Кобленц, съдия Мадлен Петрова и съдия Татяна Жилова в Аликанте /Търговски марки – Хармонизация на вътрешния пазар/, съдия Камелия Стоянова и Мартин Аврамов в Сан Ремо /Бежанско право/. Съдия Полина Якимова участва като представител за Югоизточна Европа в Програма за юристи „Изграждане и укрепване на административното правораздаване“, организирана от Фондация „Конрад Аденауер“ в Германия, а съдия Весела Павлова – по програма за международно съдебно сътрудничество, организирана от Европейската мрежа за обучение на магистрати.

VII. СГРАДЕН ФОНД НА СЪДА И ТЕХНИЧЕСКА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ

1. СГРАДЕН ФОНД

След 23.09.2008 г. условията на труд се подобриха, но не се нормализираха с оглед нуждите на един голям първоинстанционен административен съд. Съдът разполага с 6 съдебни зали, помещения за регистратура, деловодство, адвокатска стая, секретно деловодство, Бюро „Призовки и връчване на съдебни книжа“, каса, счетоводство, стаи за съдебни секретари.

Отново липсват крайно необходимите помещения: кабинети за съдии, стая за прокурори и достатъчен брой съдебни зали, съобразно изключително голямата и постоянно нарастваща натовареност на съда. Заповедта, с която третият етаж на сградата на ул. „Георг Вашингтон“ № 17 се предоставя на администрацията на Министерството на правосъдието, не е променена. Този етаж в момента е празен и запустнат, докато прокурори, представители на държавната администрация, граждани и техните процесуални представители се тълпят в залите и по коридорите на другите два етажа. Съдиите са в неравнопоставено положение, тъй като кабинетите

са недостатъчно на брой, липсва помещение, в което да се провеждат събрания на съдии и служители, библиотека.

2. ТЕХНИЧЕСКО ОБОРУДВАНЕ

През 2008 г. Административен съд София-град разполага с 66 компютърни конфигурации, 33 принтера, 20 скенера, 5 мултифункционални устройства, сървърни конфигурации, комуникационно и мрежово оборудване за 3 етажа, телефонна централа, озвучителна система за 6 зали, система за звукозапис за една зала, СОТ, Контрол на достъп и ТВ контрол.

VIII. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

В заключение може да се обобщи, че през 2008 г. в двете отделения на съда отчетливо се почувства по-големият обем от дела, характерен за софийските съдилища. Наличието на добър и сплотен колектив още от образуването на съда, възприетата практика да се търси мнението на колегите по еднакви казуси, както и да се следи практиката на касационната инстанция, улеснява работата в двете отделения, което като цяло запази тенденцията преписките да бъдат насрочвани и приключвани в разумни срокове. Всички колеги полагат усилия за максимално бързо насрочване на делата, за липса на безпричинното им отлагане, за своевременното им решаване и срочно постановяване на съдебните актове. На проведените общи събрания на отделенията спорните въпроси се проучват задълбочено, различните мнения се изслушват колегиално, след което всички съдии полагат усилия в практиката си да се придържат към взетите решения. Тази тенденция се запази и след преместването в новата сграда на ул. "Георг Вашингтон" № 17, което характеризира съда като сплотен и добре работещ екип. След определянето на постоянен екип от съдия, деловодител и съдебен секретар всеки от съставите полага усилия за сработване, което значително улеснява движението на делата при нарастания им обем. При наличието на по-нормални /но недостатъчни/ условия на труд след 23.09.2008 г. основен за съда през 2009 г. остава въпросът за попълване на съдийския състав, обособяване на повече кабинети за съдии и съдебни зали, както и реализиране на предвидените инициативи в рамките на спечеления проект по ОПАК.

Доколкото през цялата 2008 г. съдът е работил в намален състав, заместването на чужд състав беше неизменна част от съдийската работа, което през 2008 г. се почувстваше и в двете отделения на Административен съд София-град. Заместването е показателно и за отношението на колегите към спецификата на съдийския труд. Защото делата не са на конкретен съдия-докладчик, а са постъпили дела в съда и всяка от страните по тях има право на разглеждане на казуса с присъщото професионално отношение и в очаквания разумен срок. Независимо от конкретната причина почти няма съд на територията на град София, в който съдийският състав да е напълно комплектуван, а формалният подход към заместването на колегите е проява на непрофесионализъм и липса на отговорност. Подобно отношение колегите от Административен съд София-град не са проявили, особено при разглеждане на дела от материята на Първо отделение, в което заместването траеше през цялата календарна година.

В заключение следва да се отбележи също така, че в момента е подготвен Проект за изменение и допълнение на Закона за съдебната власт /внесен в Народното събрание/, в който отново не е отчетено изискването за равнопоставеност по ранг на съдиите от Административен съд София-град с техните колеги от другите софийски съдилища и необходимостта от промяна на чл. 233, ал. 2 от ЗСВ.

С § 3, ал. 1 от Преходните и заключителни разпоредби на Административно-процесуалния кодекс бяха създадени административни съдилища със седалища и съдебни райони, които съвпадат с тези на всеки от окръжните съдилища, а за София – на Софийския градски съд. Еднаквият статут на окръжните и административните съдилища обуславя и принципен, равнопоставен подход при определянето на ранга на съдиите в случаите, когато при отчитане на натовареността и значимостта на делата, разглеждани от съдиите в тях, е необходимо със специална разпоредба да се уреди изключение от общите правила по отношение на ранга на съдиите. С чл. 233, ал. 2 от ЗСВ на съдиите от Софийския градски съд се призна ранг на "съдия в апелативен съд", като приложното поле на разпоредбата не обхваща и съдиите в Административен съд София-град. Подобен законодателен подход не може да бъде споделен и води до несъобразяване със съвременното разбиране за обществената значимост на административното правосъдие.

Предмет на разглеждане от Административен съд София-град са категориите дела, по които преди приемането на АПК компетентност притежаваше Софийският градски съд, както и предвидените в кодекса нови производства, с които се разшири обхвата на административното правосъдие. В изключителните правомощия на Административен съд София-град съгласно чл. 128, ал. 1 и 2 от АПК попада контролът върху административните актове на зам.-министрите, председателите на държавните агенции и държавните комисии, вкл. на Държавната агенция „Национална сигурност“, Патентното ведомство, Комисия за защита на потребителите, Комисия за защита на конкуренцията, Комисията за разкриване на документите за обявяване на принадлежност на български граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на

Българската народна армия и др. Възприетата в чл.133, ал.1 АПК подсъдност на административните дела по седалището на органа, издал оспорения акт, определя натовареността на софийския съд с оглед обяснимото съсредоточие на органите на изпълнителната власт в столицата.

Наред с това Административен съд София-град притежава и специална компетентност за разглеждане на спорове по чл. 19, ал. 1 от АПК, по чл. 133, ал. 1 от АПК във връзка с жалби срещу индивидуални административни актове на органи със седалище в чужбина, както и по отношение на делата, подведомствени на съда по силата на специални закони (Закона за здравето, Закона за марките и географските означения, Закона за министерството на вътрешните работи, Закона за хазарта и множество други).

От друга страна освен като първа инстанция по същество, административният съд е и касационна инстанция по отношение на актовете на Софийския районен съд, постановени в производството по обжалване на наказателни постановления по реда на Закона за административните нарушения и наказания. След като на съдиите в Софийски районен съд законът признава ранг на окръжни съдии (чл. 233, ал. 2 от ЗСВ), нелогично и неоправдано е рангът на съдиите в касационната инстанция да бъде идентичен с този на съдиите в първоинстанционния съд по отношение на актовете, на които се осъществява касационен контрол.

Само през 2007 г. в Административен съд София-град са образувани 6 531 дела, като в този период в съда са работили 36 съдии. Приблизително същият брой административни дела, които са постъпили в Административен съд София-град през 2007 г., са разгледани от общо четири други административни съдилища с голям съдебен район - в гр.Варна, гр.Пловдив, гр.Велико Търново и гр.Добрич, но от двойно по-голям брой съдии – 75. За времето от 01.01.2008 г. до 31.12.2008 г. образуваните дела в Административен съд София-град са 7 868. Тенденцията за увеличаване броя на делата е очевидна, без перспектива в бъдеще броят им да намалее. Изложеното дава ясна представа за обема на работата на съдиите в Административен съд София-град, тяхната натовареност и обществената значимост на разглежданите дела.

Във внесеня Проект за изменение и допълнение на ЗСВ отново не е предвидено изменение на чл. 233, ал. 2 от ЗСВ, което мотивира ръководството на съда да се обърне по въпроса към Народното събрание с предложението за промяна на горния законов текст. Надяваме се на прилагането на единен законодателен подход при уредбата на ранга като елемент от статута на съдиите в софийските съдилища, което ще има за последица осигуряването на равнопоставеност на съдиите в Административния съд София-град по ранг с колегите им от другите софийски съдилища.

м. януари 2009г.

Председател на Административен съд–София

Лозан Панов